

**LUVIAN KUNNAN
KOULUKULJETUSOPAS**

LIITTEET

Koululiitu-ohjelman Luvian kartat

YLEISTÄ

Koulumatkoihin liittyy aina riskejä. Yhteiskunnalla ei ole käytännön mahdollisuuksia eikä resurssejakaan tehdä lasten ja nuorten elämästä täysin riskitöntä. Tämä ei kuitenkaan vapauta koteja eikä myöskään kuntia ja julkista sektoria riskien hallintaan ja vähentämiseen liittyvästä vastuusta.

Huoltajat ovat ensisijaisesti velvollisia opastamaan ja opettamaan lapsiaan liikkumaan turvallisesti liikenteessä. Koulut tukevat omalla toiminnallaan kotien liikennekasvatusta. Tämän lisäksi kunnat ja muu julkinen sektori vastaavat siitä, että koulumatkareitit ovat mahdollisimman riskittömiä. Ellei riittävää riskittömyyden tasoa voida muutoin saavuttaa, oppilaille tarjotaan kunnan toimesta maksuton koulukuljetus.

Lainsäädännössä ainoastaan koulumatkan pituus ja koulumatkaan käytettävä aika ovat tekijöitä, joiden vaikutus koulumatkojen arviointiin on täsmällisesti määritelty. Muilta osin harkintavaltaa on siirretty opetuksen järjestäjille.

Tässä koulukuljetusoppaassa esitellään ne periaatteet, joiden mukaan oppilaalle myönnetään maksuton koulukuljetus. Lisäksi annetaan tietoa koulukuljetusten järjestämiseen liittyvistä käytännön järjestelyistä sekä päätöksenteosta.

1. KOULUMATKOIHIN LIITTYVÄ VASTUUNJAKO

Luvian kunta

Luvian kunta sitoutuu järjestämään maksuttomat koulukuljetukset oikeusnormien edellyttämällä tavalla ja tämän asiakirjan sisältämien tavoitteiden mukaisesti.

Jos oppilas hakeutuu muuhun, kuin kunnan osoittamaan kouluun, oppilaan huoltaja vastaa oppilaan kuljetuksesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista.

Huoltajat

Huoltajien odotetaan huolehtivan siitä, että koulunsa aloittaville ja vanhemmillekin oppilaille opetetaan hyvin koulumatkareitti, aikataulut ja liikenteessä kulkeminen. Nämä asiat kerrataan tarvittaessa vuosittain.

Mikäli oppilaalle on myönnetty maksuton koulukuljetus, huoltajien tulee huolehtia siitä, että oppilas on ajoissa koulukuljetuksen noutopaikassa. Koulukuljetuksessa olevien lasten huoltajat vastaavat siitä, että lapsi pääsee turvallisesti autoon ja autosta kotiin.

Jos oppilaan koulukuljetus on järjestetty koulutaksilla ja oppilas jää kuljetuksesta pois esimerkiksi sairauden takia, asiasta on ilmoitettava taksille hyvissä ajoin joko soittamalla tai tekstiviestillä.

Liikennöitsijä

Liikennöitsijän vastuu kattaa oppilaiden kuljetuksen kuljetusreitillä koulun pysäkillä tai päiväkodin portilla ja koulun pysäkillä tai päiväkodin portilta reitillä pysäkillä. Liikennöitsijöiden on koulukuljetuksissa noudatettava voimassa olevia oikeusnormeja.

Kuljetettava oppilas

Koulukuljetuksessa oleva oppilas sitoutuu noudattamaan koulun ja kuljettajan antamia ohjeita ja määräyksiä.

Oppilas voi vaikuttaa omaan turvallisuuteensa myös koulukuljetuksen ja julkisen liikenteen käyttäjänä. Kuljettajalle on taattava työrauha, jotta hän voi keskittyä ajamiseen. Oppilaat eivät saa myöskään häiritä muita matkustajia.

Mikäli kuljetettava oppilas aiheuttaa koulumatkalla tahallaan tai laiminlyönnillään vahingon joko kalustolle tai toisille matkustajille, hän tai hänen huoltajansa joutuu korvaamaan vahingon lainsäädäntöön perustuvan vahingonkorvausvelvollisuuden mukaisesti.

Vakuutukset

Kunta on vakuuttanut kaikki oppilaat koulussa tai koulumatkalla tapahtuvan tapaturman varalta. Vakuutus koskee varsinaista kouluaikaa ja koulumatkaa sekä koulun järjestämiä opinto- ym. retkiä. Vakuutus korvaa tapaturman aiheuttamat hoitokulut. Esinevahinkoja ei korvata.

2. KOULUMATKAN PITUUS

Perusopetuslain 32 §:n mukaan esi- tai perusopetusta saavalla oppilaalla on oikeus maksuttomaan koulukuljetukseen koulumatkan pituuden perusteella, jos koulumatka ylittää **viisi kilometriä**. Koulumatka lasketaan lyhimmän turvallisen jalankulkukelpoisen reitin mukaan.

Luvian kunnassa maksuton koulukuljetus tarjotaan lisäksi esiopetuksen sekä 1.-3. luokkien oppilaille, mikäli heidän koulumatkansa ylittää **kolme kilometriä**.

3. KOULUMATKAN VAIKEUS, RASITTAVUUS JA VAARALLISUUS

Perusopetuslain 32 §:ssä säädetään, että esi- tai perusopetuksessa olevan oppilaan koulumatka ei saa olla lapsen ikä ja muut olosuhteet huomioon ottaen liian vaikea, rasittava tai vaarallinen. Koulumatkalla tarkoitetaan kodin ja koulupaikan välistä matkaa. Jos esiopetuksessa oleva oppilas on lasten päivähoidosta annetussa laissa tarkoitettussa päivähoidossa, koulumatkalla tarkoitetaan päivähoitopaikan ja esiopetuspaikan välistä matkaa. Edellä mainittujen kriteerien toteutumisen arviointi jää opetuksen järjestäjän vastuulle. Viime kädessä maksuttoman koulukuljetuksen järjestämistä koskevat päätökset tehdään oppilaskohtaisesti.

Koulumatka saattaa muodostua liian vaikeaksi tai rasittavaksi joko oppilaan nuoresta iästä tai henkilökohtaisesta sairaudesta tms. syystä johtuen. Viimeksi mainitusta syystä maksutonta koulukuljetusta koskevaan päätökseen perusteeksi edellytetään lääketieteellinen selvitys.

Koulumatkan turvallisuuden arviointiperusteena käytetään tiehallinnon määrittelemiä koulumatkan turvallisuuden arviointiohjeita (Koululiitu-ohjelma). Arvioinnissa tarkastellaan monipuolisesti koulumatkan liikenteellisiä olosuhteita, mutta suurimman painoarvon arvioinnissa saavat teiden liikennemäärät ja nopeusrajoitukset.

Koulukuljetusoppaan liitteenä ovat Koululiituohjelman Luvian kuntaa koskevat kartat. Karttaan merkityt värit ilmaisevat teiden vaarallisuusasteen sekä sen, minkä luokka-asteen oppilaalta voidaan odottaa kyseisellä tiellä kulkemista.

”Poikkeukset kartan määrittämiin vaarallisuusasteisiin

Kartat määrittävät reitin Luodonkylän suuntaan vaaralliseksi vain ensimmäisen luokan oppilaalle. Kevyen liikenteen väylän puuttumisen vuoksi reitti määritellään kuitenkin tässä oppaassa vaaralliseksi 1.-3. luokkien oppilaille ja heille järjestetään reitille kuljetus. Vanha Porintie määritellään ohjelman kartassa turvalliseksi kaikille perusopetuksen oppilaille. Huonokuntoisella ja mutkaisella reitillä on kuitenkin runsaasti raskasta liikennettä, jonka vuoksi tie määritellään tässä oppaassa Ajankuluntien tienhaarasta pohjoiseen vaaralliseksi 1.-3. luokkien oppilaille ja heille järjestetään reitille kuljetus. Lisäksi valtatie 8 määritellään tässä oppaassa liikennemääriltään sen kaltaiseksi, ettei sen ylitystä voi odottaa peruskouluikäisiltä oppilailta. Olosuhteiden muuttuessa liikenneväylien turvallisuus tarkastetaan, ja tarvittaessa pyydetään tekniseltä toimelta lausunto tien vaarallisuuteen liittyvissä kysymyksissä.”

Koulukuljetukset suunnitellaan niin, etteivät perusopetuslain 32 §:ssä säädetyt aikarajat ylity. Itsenäisesti ilman koulukuljetusta kuljettaviin koulumatkoihin tai niiden osiin käytettävän ajan määrittämisessä sovelletaan laskentakaavaa, jonka mukaan yhden kilometrin kulkemiseen kuluu 10 minuuttia. Koulukuljetusten odotustunnit pyritään eliminoimaan lukujärjestysteknisin ratkaisuin.

Suurpetoihin liittyvä riski voi tehdä koulumatkasta niin vaarallisen, että sen perusteella oppilaalle syntyy oikeus maksuttomaan koulukuljetukseen tai vaihtoehtoisesti kuljetuskorvaukseen. Suomessa esiintyy suurpetoja lähes koko valtakunnan alueella. Niiden esiintyminen ei ole peruste maksuttomalle koululaiskuljetukselle, vaan mahdollisen vaaran aiheuttaa petoeläimen todettu poikkeava ja uhkaava käyttäytyminen. Vaaran toteamiseksi pyydetään lausunto riistanhoitoyhdistykseltä. Tilapäistäkin kuljetustarvetta petovaaran vuoksi ei voida perustella aikaisempien vuosien tilanteella tai tapahtumilla. Oikeus tilapäiseen maksuttomaan koulukuljetukseen petovaaran vuoksi päättyy välittömästi sen jälkeen, kun vaara on poistunut.

4. KOULUKULJETUSREITTIEEN SUUNNITTELUN PERIAATTEET

Koulukuljetuksen suunnittelun ja järjestämisen pääperiaatteita ovat turvallisuus, taloudellisuus ja tarkoituksenmukaisuus. Koulukuljetukset pyritään hoitamaan pääosin reitti- sekä tilausliikenteen linja-autoilla. Taksikuljetuksia järjestetään oppilaille, joiden kodin sijainti ei mahdollista linja-autokuljetusta. Koulukuljetusreitit suunnitellaan kuljetettavien asuinpaikat huomioiden mahdollisimman tarkoituksenmukaisesti.

Maksuttoman koulukuljetuksen piiriin kuuluvat oppilaat kulkevat pääsääntöisesti reitin varrella oleville pysäkeille. Koulukuljetukset järjestetään niin, ettei oppilaan itse kuljettava matka ylitä viittä kilometriä, tai 1.-3. luokan oppilailla kolmea kilometriä.

Oppilaiden kulkeminen koulukuljetusreittien varten

Jokaiselle kuljetusoppilaalle määritellään erikseen kuljetusauton pysähtymispaikat, joilta hän astuu kyytiin ja jää pois kyydistä. Kuljetuksia ei järjestetä ovelta ovelle kuljetuksina muutoin kuin erityisen painavista syistä. Koulukuljetusten sujuminen edellyttää oppilaiden olemista riittävän ajoissa sovituissa noutopaikassa.

Oppilaiden saattaminen koululle ja päiväkodille ja noutaminen kouluilta ja päiväkodilta

Päiväkotiin lapsia tuotaessa muistutetaan, että huoltaja saattaa aina lapsen sisälle.

Koululle lapsia tuotaessa tai heitä noudettaessa suositellaan, että käytetään koulun pysäkkiä Pappilantiellä ja matkaa jatketaan Pappilantietä eteenpäin. Näin toimien U-käännökset eivät lisää onnettomuusriskiä, eikä lasten tarvitse puikkelehtia autojen lomitse.

Koulun pihan läpi ajaminen on kielletty myös iltapäivätoimintaan lapsia tuotaessa ja heitä sieltä noudettaessa, jotta pihassa liikkuvien lasten sekä aikuisten turvallisuus voidaan taata.

Yhteishuoltajuudessa olevat oppilaat

Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksen mukaan (KHO:2006:10) kunnalla ei ole velvollisuutta järjestää maksutonta koulukuljetusta sen huoltajan luota, joka asuu muualla kuin lapsen väestörekisteriin merkityssä asuinpaikassa.

5. PÄÄTÖKSENTEKO

Koulukuljetuspäätökset voidaan tehdä määräaikaisina tai toistaiseksi voimassa olevina. Kuljetus voidaan järjestää myös lukuvuotta lyhyemmäksi ajaksi, esimerkiksi talvikaudeksi. Oppilaan oikeus maksuttomaan koulukuljetukseen raukeaa, mikäli myöntämisperusteissa tapahtuu muutoksia tai myöntämisen peruste poistuu.

Luvian kunnan johtosäännön mukaan sivistyslautakunta päättää koko lukuvuotta koskevista oppilaiden kuljetuksen järjestämisestä ja niihin liittyvistä sopimuksista ja hallintojohtaja päättää oppilaiden kuljetuksen järjestämisestä, mikäli ei ole kysymys koko lukuvuotta kestävästä kuljetuksesta.

Rehtori ja päivähoiton johtaja päättävät tilapäisestä koulukuljetuksesta esimerkiksi sairastumistapauksissa.

Koulumatkan vaikeuden, rasittavuuden ja/tai vaarallisuuden perusteella myönnettävästä maksuttomasta koulukuljetuksesta päättää hallintojohtaja.

Suurpetovaaran vuoksi myönnettävästä maksuttomasta koulukuljetuksesta päättää hallintojohtaja. Mikäli kuljetustarve jatkuu yli lukukauden, asia viedään sivistyslautakunnan päätettäväksi.

Oppilaan huoltaja voi halutessaan anoa maksutonta koulukuljetusta, vaikka tässä oppaassa mainitut maksuttoman koulukuljetuksen ehdot eivät täytyisikään. Tällöin anomus osoitetaan päätösoikeuden omaavalle päättävälle toimielimelle tai viranhaltijalle.

SIIRTYMÄSÄÄNNÖKSET

Tällä säännöllä kumotaan sivistyslautakunnan 26.8.2003 vahvistama Luvian peruskoulun kuljetussääntö.

VOIMAANTULO

Tämä sääntö tulee voimaan heti jatkuen toistaiseksi.

HYVÄKSYMINEN

Hyväksytty sivistyslautakunnan kokouksessa 26.4.2011

6. YHTEYSTIEDOT

Lisätietoja koulukuljetusasioissa antavat

Hallintojohtaja Bella Ahto, bella.ahto(a)luvia.fi , 02 5408 102 tai 050 3879130

Päivähoidon johtaja Kirsti Heinilä, kirsti.heinila(a)luvia.fi , 02 5408 213 tai 050 3879105

Rehtori Tommi Aalto, tommi.aalto(a)luvia.fi , 02 5408 205 tai 050 3879139

Toimistos sihteeri Anneli Kyrövaara, anneli.kyrovaara(a)luvia.fi , 02 5408 206